

រក្សាស្រាប់៖

- ១. មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការប្រជុំ ឬការរួមគ្នាជាសមាគមដោយសន្តិវិធី ។
- ២. គ្មានជនណាម្នាក់ ត្រូវបានបង្ខំឱ្យចូលរួមក្នុងសមាគមណាមួយឡើយ ។

រក្សាស្រាប់៖

- ១. មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងការដឹកនាំកិច្ចការសាធារណៈនៃប្រទេសរបស់ខ្លួនដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈតំណាងដែលបានជ្រើសរើសដោយសេរី ។
- ២. មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិចូលរួមប្រើប្រាស់សាធារណៈនៃប្រទេសរបស់ខ្លួន ក្នុងលក្ខខណ្ឌសមភាព ។
- ៣. គន្លះរបបប្រជាធិបតេយ្យ ជាមូលដ្ឋានអំណាចនៃការដឹកនាំកិច្ចការសាធារណៈ ។ គន្លះនេះត្រូវសង្កេតឃើញតាមរយៈការបោះឆ្នោតឡើងទាត់ តាមពេលកំណត់ និងពិតប្រាកដដែលមានលក្ខណៈសកល ស្មើភាពនិងសម្ងាត់ឬតាមនីតិវិធីសមមូលដែលធានាសេរីភាពនៃការបោះឆ្នោត ។

រក្សាស្រាប់៖ ក្នុងបំណងជាសមាជិកសង្គម មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិទទួលបានសន្តិសុខសង្គម និងមានបច្ច័យសិទ្ធិសម្រេចបានសិទ្ធិខាងសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ ដែលចាំបាច់សម្រាប់សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងការរីកចម្រើនដោយសេរីនៃបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ខ្លួនតាមរយៈការខិតខំរបស់ជាតិ និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិនិងដោយយោងទៅតាមការរៀបចំនិងធនធានរបស់ប្រទេសនីមួយៗ

រក្សាស្រាប់៖

- ១. មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិមានការងារធ្វើ ជ្រើសរើសការងារដោយសេរី ទទួលបានលក្ខខណ្ឌការងារត្រឹមត្រូវ និងពេញចិត្ត និងមានការការពារប្រឆាំងនឹងភាពអត់ការងារធ្វើ ។
- ២. មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទទួលបានប្រាក់បៀវត្សស្មើគ្នា ចំពោះការងារដូចគ្នាដោយគ្មានការរើសអើង ។
- ៣. អ្នកធ្វើការងារមានសិទ្ធិទទួលបានលាភការងារ ដោយសមមតិចំពោះពេញចិត្ត ដើម្បីធានាអន្តិភាពរបស់គេរបស់ខ្លួន និងគ្រួសារ ឱ្យសមស្របនឹងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស និងត្រូវបានបំពេញបន្ថែមទៀត ដោយមធ្យោបាយផ្សេងៗ នៃការការពារផ្នែកសង្គម ប្រសិនបើចាំបាច់ ។
- ៤. មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិបង្កើតសហជីព និងចូលរួមក្នុងសហជីពដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ។

រក្សាស្រាប់៖ មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិឈប់សម្រាកនិងលំហែកំសាន្ត រួមបញ្ចូលទាំងកម្រិតម៉ោងការងារសមល្មមនិងការឈប់សម្រាកដោយបានប្រាក់បៀវត្សតាមពេលកំណត់ឡើងទាត់។

រក្សាស្រាប់៖

- ១. មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទទួលបានកម្រិតជីវភាពគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធានាសុខភាពនិងសុខុមាលភាពរបស់ខ្លួន និងគ្រួសារ រួមមានចំណីអាហារ សម្លៀកបំពាក់ លំនៅដ្ឋាន ការថែទាំសុខភាព និងសេវាសង្គមកិច្ចចាំបាច់ផ្សេងៗទៀត។ មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិទទួលបានការគាំពារនៅពេលគ្មានការងារធ្វើ មានជំងឺ ពិការ មេម៉ាយ ឬដោះម៉ាយ ចាស់ជរា ឬនៅពេលបាត់បង់មធ្យោបាយធានាជីវភាព ដែលបណ្តាលមកពីកាលៈទេសៈផុតពីគន្លះរបស់ខ្លួន ។
- ២. មាតុភាព និងកុមារភាព មានសិទ្ធិទទួលបានការថែទាំពិសេស។ កុមារគ្រប់រូប ទោះកើតពីឪពុកម្តាយមានខាន់ស្មារតីឬផុតខាន់ស្មារតី ត្រូវបានទទួលបានការពារខាងសង្គមកិច្ចដូចគ្នា ។

រក្សាស្រាប់៖

១. មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំ ។ ការអប់រំ ត្រូវផ្តល់ឱ្យយ៉ាងល្អបំផុតដល់សម្រាប់ការអប់រំបឋមសិក្សា និងអប់រំមូលដ្ឋាន ។ ការអប់រំបឋមសិក្សា គឺជាការតម្កល់កិច្ច ។ ការអប់រំខាងបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវរៀបចំឱ្យមានជាទូទៅ ។ ការអប់រំខ្ពស់សិក្សាត្រូវបើកឱ្យចូលរៀនស្មើភាពគ្នា ដោយឈរលើមូលដ្ឋានសមភាព ។

២. ការអប់រំ ត្រូវសំដៅទៅរកការរីកលូតលាស់ពេញលេញនៃបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់មនុស្ស និង ការពង្រឹងការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពមូលដ្ឋាន ។ ការអប់រំនេះ ត្រូវលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង ការអត់ឱនអធ្យាស្រ័យគ្នា និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិ និងក្រុមពូជសាសន៍ ឬក្រុមសាសនាទាំងអស់ ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍន៍សកម្មភាពរបស់សហប្រជាជាតិក្នុងការថែរក្សាសន្តិភាព ។

៣. មាតាបិតា មានសិទ្ធិជាអាទិភាពក្នុងការជ្រើសរើសប្រភេទនៃការអប់រំសម្រាប់បុត្រធីតារបស់ខ្លួន ។

រក្សាស្រាប់៖

១. មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិចូលរួមដោយសេរី ក្នុងជីវភាពវប្បធម៌របស់សហគមន៍ អាស្រ័យផលសិល្បៈ និងចូលរួមចំណែកក្នុងវឌ្ឍនភាព វិទ្យាសាស្ត្រ និងក្នុងផលប្រយោជន៍ដែលបានមកពីវឌ្ឍនភាព ។

២. មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទទួលបានការការពារផលប្រយោជន៍ខាងសីលធម៌ និងសម្ភារៈដែលបានមកពីផលិតកម្មខាងវិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រ ឬសិល្បៈដែលជាផ្នែកដៃរបស់ខ្លួន ។

រក្សាស្រាប់៖ មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទទួលបាននូវសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម និងអន្តរជាតិដែលធ្វើឱ្យសិទ្ធិ និងសេរីភាព ថែរក្សាសេចក្តីប្រកាសនេះ អាចសម្រេចបានដោយពេញលេញ ។

រក្សាស្រាប់៖

១. មនុស្សគ្រប់រូប មានករណីយកិច្ចចំពោះសហគមន៍ ដែលជាកន្លែងតែមួយគត់ដែលអាចបង្កើតបានការរីកចម្រើនដោយសេរី និងពេញលេញនូវបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ខ្លួន ។

២. ក្នុងការប្រើប្រាស់សិទ្ធិ និងសេរីភាពរបស់ខ្លួន មនុស្សគ្រប់រូប ត្រូវស្ថិតនៅត្រឹមតែកម្រិតគ្រូដែនដែលច្បាប់បានកំណត់ សំរាប់ធានាការទទួលស្គាល់ និងការគោរពសិទ្ធិ និងសេរីភាពរបស់អ្នកដទៃ និងបំពេញសេចក្តីត្រូវការយ៉ាងត្រឹមត្រូវ ខាងសីលធម៌ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងសុខុមាលភាពទូទៅ នៅក្នុងសង្គមប្រជាធិបតេយ្យនៃប្រទេសនីមួយៗ ។

៣. តែយ៉ាងណាក៏ដោយ សិទ្ធិ និងសេរីភាពទាំងនេះ មិនអាចយកទៅប្រើប្រាស់ផ្តួចផ្តង់គោលបំណង និងគោលការណ៍ទាំងឡាយរបស់សហប្រជាជាតិឡើយ ។

រក្សាស្រាប់៖ គ្មានបទបញ្ញត្តិណាមួយនៃសេចក្តីប្រកាសនេះ អាចត្រូវបានបកស្រាយតម្រូវថា រដ្ឋណាមួយ ក្រុមណាមួយ ឬបុគ្គលណាម្នាក់ មានសិទ្ធិបែបណាមួយ ក្នុងការធ្វើសកម្មភាពឬការប្រព្រឹត្តអំពើអ្វីមួយ ដែលសំដៅទៅបង្ខំបង្ខំឱ្យមានសិទ្ធិ និងសេរីភាពទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសនេះឡើយ ។

អង្គការសហប្រជាជាតិ
សិទ្ធិមនុស្ស

ការិយាល័យខេត្តឧត្តរមានជ័យនៃអង្គការសិទ្ធិមនុស្ស
ការិយាល័យប្រចាំខេត្ត - ភ្នំពេញ

សំរាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទូរស័ព្ទទំព័រ: <http://cambodia.ohchr.org>
ទូរស័ព្ទ: +855 (0)23 987 671 ឬ +855 (0)23 987 672
ទូរសារ: +855 (0)23 212 579 ឬ +855 (0)23 212 513
អ៊ីមែល: cambodia@ohchr.org

សេចក្តីប្រកាស

ជាសកល

សិទ្ធិមនុស្ស

នៅថ្ងៃទី១០ ធ្នូ ១៩៤៨ មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិបានអនុម័តសិទ្ធិមនុស្សសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ដែលអត្ថបទទាំងស្រុង គឺសេចក្តីប្រកាសនេះ មាននៅក្នុងទំព័រច្បាប់ ។ ចាប់ពីពេលនោះមក ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ថ្ងៃ១០-ធ្នូ ត្រូវបានប្រារព្ធជាទិវាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ នៅទូទាំងពិភពលោក ។

សេចក្តីប្រកាសជាសកលនេះ ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងខ្សែអាស្រ័យនៃកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយក្រុមប្រឹក្សាសហប្រជាជាតិ ហើយអាស្រ័យហេតុនេះ វាគឺជាផ្នែកមួយនៃច្បាប់ជាតិកម្ពុជា ។ ជនគ្រប់រូបនៅកម្ពុជា ដោយគ្មានលើកលែងនរណាម្នាក់ឡើយ មានសិទ្ធិទទួលបានសិទ្ធិទាំងឡាយ ដូចមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសនេះ ។

អត្ថបទនៃសេចក្តីប្រកាសនេះមានសេចក្តីបកស្រាយបន្ថែម

អង្គការសហប្រជាជាតិ

ការិយាល័យខេត្តឧត្តរមានជ័យនៃអង្គការសិទ្ធិមនុស្ស

ការិយាល័យប្រចាំខេត្ត

សេចក្តីប្រកាសជាសកល ស្តីពី សិទ្ធិមនុស្ស ១៩៤៨

បូកសរុប

ដោយយល់ឃើញថា ការទទួលស្គាល់សេចក្តីថ្លែងជាបំណិកំណើត និងសិទ្ធិស្មើគ្នា និងសិទ្ធិមិនអាចលក់ដូរ ផ្លូវ ឬដកហូតបានរបស់សមាជិកទាំងអស់នៃគ្រួសារមនុស្ស គឺជាគ្រឹះនៃសេរីភាពយុត្តិធម៌ និងសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ដោយយល់ឃើញថា ការមិនទទួលស្គាល់ និងការប្រមាថមើលងាយសិទ្ធិមនុស្ស នាំឱ្យមានអំពើព្រៃផ្សៃសាហាវយប់ប្លែង ធ្វើឱ្យក្តៅក្រហាយដល់សតិសម្បជញ្ញៈមនុស្សជាតិ និង ៩៧ ការលាតត្រដាសពិភពលោកមួយដែលមនុស្សទាំងឡាយ មានសេរីភាពក្នុងការនិយាយស្តី និងជំនឿ និងភាពរួមគ្នាពីការរឹបខ្លាច និងទុក្ខភាព ត្រូវបានប្រកាសថាជាសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ខ្ពស់បំផុតរបស់មនុស្សទូទៅ ។

ដោយយល់ឃើញថា ជាការចាំបាច់ដែលសិទ្ធិមនុស្ស ត្រូវតែបានការពារដោយនីតិវិធី ដើម្បីជៀសវាងកុំឱ្យមនុស្សបង្ខំមិត្តជាទូទៅប្រកាសបង្គាប់ ចេះពេញប្រឆាំងទៅនឹងអំណាចផ្តាច់ការ និងការតាមសង្កត់ ។

ដោយយល់ឃើញថា ជាការចាំបាច់ ដែលត្រូវលើកស្ទួយការពង្រីកទំនាក់ទំនងជាមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិនានា ។

ដោយយល់ឃើញថា ប្រជាជាតិទាំងឡាយនៃសហប្រជាជាតិ បានប្រកាសបញ្ជាក់សារជាថ្មីក្នុងមនុស្សសហប្រជាជាតិទាំងអស់នៃប្រជាជាតិទាំងអស់នៃប្រជាជាតិ ទៅលើសិទ្ធិមូលដ្ឋាននៃមនុស្ស លើសេចក្តីថ្លែងលើសម្រេចរបស់មនុស្ស និងលើសមភាពនៃសិទ្ធិរវាងបុរស និងស្ត្រី ហើយប្រើប្រាស់លើកស្ទួយខ្លួនភាពសង្គម និងកម្រិតជីវភាពរស់នៅឱ្យបានតែប្រសើរឡើងក្នុងសេរីភាពកាន់តែខ្ពស់ទូលាយ ។

ដោយយល់ឃើញថា ដោយសហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការសហប្រជាជាតិ រដ្ឋជាសមាជិកទាំងអស់ សន្យាធ្វើឱ្យមានការគោរពជាសកល និងការប្រតិបត្តិសិទ្ធិ និងសេរីភាពមូលដ្ឋាន។

ដោយយល់ឃើញថា ការយល់ដឹងមុនគ្នាមួយអំពីសិទ្ធិ និងសេរីភាពទាំងនេះ មានសារសំខាន់បំផុត ដើម្បីបំពេញនូវការសន្យាខាងលើ ។

អាស្រ័យលើនេះ មហាសន្និបាតប្រកាសថា :

សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សនេះ ជាឧត្តមគន្លឹះ ដែលប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបប្រទេស និងប្រជាជាតិទាំងអស់ ត្រូវធ្វើឱ្យបានសម្រេច ដើម្បីឱ្យបុគ្គលគ្រប់រូប និងអង្គការសង្គមទាំងអស់ ដោយរក្សាខ្លាចជាតិក្នុងស្មារតីរបស់ខ្លួននូវសេចក្តីប្រកាសនេះ ខិតខំប្រឹងប្រែងបណ្តុះបណ្តាលការគោរពសិទ្ធិ និងសេរីភាពទាំងនេះ តាមរយៈការបង្រៀន និងការអប់រំ ហើយខិតខំប្រឹងប្រែងធានាឱ្យមានការទទួលស្គាល់ និងការអនុវត្តជាសកល និងដោយស័ក្តិសិទ្ធិនូវសិទ្ធិ និងសេរីភាព ដោយវិធានការជាតិ និងអន្តរជាតិ ដែលមានលក្ខណៈរឹបមម្រឹមជាលំដាប់ ទាំងក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋនៃរដ្ឋសមាជិក ទាំងក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋដើមដែលស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចនៃរដ្ឋទាំងនោះ ។

មនុស្សទាំងអស់កើតមកមានសេរីភាព និងសមភាពក្នុងភ្នែកសេចក្តីថ្លែង និងសិទ្ធិមនុស្សមានលក្ខណៈស្មើគ្នា និងសតិសម្បជញ្ញៈជាបំណិកំណើត ហើយគួរឱ្យប្រព្រឹត្តទំនោរគ្នាទៅវិញទៅមក ក្នុងស្មារតីភាពរាជរបស់គ្នា។

មនុស្សម្នាក់ៗ អាចប្រើប្រាស់សិទ្ធិ និងសេរីភាពទាំងអស់ ដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីប្រកាសនេះដោយគ្មានការប្រកាន់បែងចែកបែបណាមួយ មានជាអាទិ៍ជនជាតិ ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា សាសនា មតិយោបាយ ឬមតិផ្សេងៗទៀត ដើមកំណើតជាតិ ឬសង្គម ទ្រព្យ

សម្បត្តិ កំណើត ឬស្ថានភាពដទៃទៀតឡើយ ។ លើសពីនេះ មិនត្រូវធ្វើការប្រកាន់បែងចែកណាមួយ ដោយសំអាងទៅលើឋានៈខាងនយោបាយ ខាងដែនសមត្ថកិច្ច ឬខាងអន្តរជាតិរបស់ប្រទេស ឬដែនដីដែលបុគ្គលណាម្នាក់រស់នៅ ទោះបីជាប្រទេស ឬដែនដីនោះឯករាជ្យ ស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលក្តី ឬគ្មានស្វ័យគ្រប់គ្រងក្តី ឬស្ថិតក្រោមការដាក់កម្រិតផ្សេងទៀតណាមួយដល់អតិបរមាណក្តី ។

មនុស្សៗ បុគ្គលម្នាក់ៗ មានសិទ្ធិរស់រានមានជីវិត សេរីភាព និងសន្តិសុខផ្ទាល់ខ្លួន ។

មនុស្សៗ គ្មានជនណាម្នាក់ត្រូវស្ថិតក្នុងទោសភាព ឬស្ថិតក្នុងភាពជាអ្នកបម្រើដាច់ថ្លៃឡើយ។ ទោសភាព និងទោសពាណិជ្ជកម្មតាមគ្រប់ទម្រង់ទាំងអស់ ត្រូវលាមឃាត់ ។

មនុស្សៗ គ្មានជនណាម្នាក់ត្រូវទទួលបានទោស ឬការប្រព្រឹត្តិមកលើខ្លួន ឬទណ្ឌកម្មទៀតយោធា អមនុស្សធម៌ ឬបង្កោកបង្កាបបានឡើយ ។

មនុស្សៗ ជនគ្រប់រូប មានសិទ្ធិឱ្យគេទទួលស្គាល់ថាជាមនុស្ស នៅគ្រប់ទីកន្លែង ។

មនុស្សៗ ជនគ្រប់រូបមានសិទ្ធិស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់ និងមានសិទ្ធិទទួលបានការការពារពីច្បាប់ស្មើគ្នាដោយគ្មានការរើសអើង ។ មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិទទួលបានការការពារស្មើគ្នាប្រឆាំងនឹងការរើសអើងណាដែលរលាយសេចក្តីប្រកាសនេះ ព្រមទាំងប្រឆាំងនឹងការបញ្ជូនឱ្យមានការរើសអើង ។

មនុស្សៗ មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិរកដំណោះស្រាយស័ក្តិសិទ្ធិមួយ នៅចំពោះមុខសាលាជំរះក្តីជាតិដែលមានសមត្ថកិច្ច ចំពោះអំពើទាំងឡាយណា ដែលរលាយសិទ្ធិមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួនដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋមនុស្ស ឬដោយច្បាប់ ។

មនុស្សៗ គ្មានជនណាម្នាក់ ត្រូវបានទាមទារខ្លួន ឃុំខ្លួន ឬនិរទេសខ្លួន តាមអំពើមិត្តឡើយ។

មនុស្សៗ មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិស្មើគ្នាពេញលេញស្មើគ្នាស្របតាមការរក្សា និងមិនលំអៀងពិនិត្យរឿងក្តីរបស់ខ្លួនជាសាធារណៈ និងដោយសមធម៌ ដើម្បីសម្រេចលើសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ច និងលើភាពសមហេតុផលនៃការចោទប្រកាន់ទាំងឡាយខាងចម្រុះទណ្ឌមកលើខ្លួន ។

មនុស្សៗ ជនណាដែលជាប់ទោសពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវសន្តត់ជាជនគ្មានទោស រហូតដល់ពិរុទ្ធភាពត្រូវបានកេរឃើញ នៅក្នុងសវនាការជាសាធារណៈដែលមានការធានាចាំបាច់ ដើម្បីឱ្យជននោះការពារខ្លួន ។

មនុស្សៗ គ្មានជនណាម្នាក់ត្រូវបានផ្តន្ទាទោសពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដោយអំពើឬការខកខានមិនបានធ្វើ បើអំពើឬការខកខាននេះ មិនបានចែងក្នុងច្បាប់ជាតិ ឬអន្តរជាតិទាំងអស់លើសព្រហ្មទណ្ឌនៅពេលធ្វើអំពើ ឬមានការខកខាននេះ ។ ដូចគ្នានេះដែរ មិនត្រូវមានការផ្តន្ទាទោសឱ្យធ្ងន់ជាងទោសដែលបានកំណត់ឱ្យអនុវត្ត ក្នុងអំឡុងពេលដែលបទល្មើសបានកើតឡើងឡើយ ។

មនុស្សៗ គ្មានជនណាម្នាក់ ត្រូវរងការរំលោភប្រព្រឹត្តិព្រឹត្តិការណ៍តាមអំពើមិត្ត ក្នុងជីវិតឯកជនគ្រួសារ មីលនៅ ឬការឆ្លើយឆ្លង ឬការធ្វើឱ្យចេះដាលដល់កិត្តិយស និងកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់ខ្លួនបានឡើយ ។ ជនគ្រប់រូបមានសិទ្ធិទទួលបានការការពារពីច្បាប់ប្រឆាំងនឹងការប្រព្រឹត្តិព្រឹត្តិការណ៍បែបនេះ ។

មនុស្សៗ មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិធ្វើដំណើរដោយសេរីនិងមានសិទ្ធិជ្រើសរើសទីស្នាក់នៅក្នុងរដ្ឋមួយ ។

មនុស្សៗ មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិធ្វើដំណើរដោយសេរីនិងមានសិទ្ធិជ្រើសរើសទីស្នាក់នៅក្នុងរដ្ឋមួយ ។

២. មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិចាកចេញពីប្រទេសណាមួយ រួមទាំងប្រទេសរបស់ខ្លួនផង និងមានសិទ្ធិវិលត្រឡប់មកប្រទេសរបស់ខ្លួនវិញ ។

មនុស្សៗ ១. មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិស្វែងរក និងទទួលបាននូវជ្រកកោនក្នុងប្រទេសដទៃទៀត ក្នុងករណីមានការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញមកលើខ្លួន ។

២. សិទ្ធិជ្រកកោននេះមិនអាចលើកមកសំអាងបានទេ ក្នុងករណីមានការចោទប្រកាន់ដែលពិតជាកើតឡើងពីបទល្មើសមិនមែននយោបាយ ឬពីការប្រព្រឹត្តិទណ្ឌដែលផ្ទុយពីគោលបំណង និងគោលការណ៍ទាំងឡាយរបស់សហប្រជាជាតិ ។

មនុស្សៗ ១. មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទទួលបានសញ្ជាតិមួយ ។

២. គ្មានជនណាម្នាក់ អាចត្រូវបានដកហូតសញ្ជាតិ ឬរារាំងសិទ្ធិប្តូរសញ្ជាតិរបស់ខ្លួន តាមអំពើមិត្តបានឡើយ ។

មនុស្សៗ ១. មនុស្សប្រុសស្រីដល់អាយុគ្រប់ការ មានសិទ្ធិប្រឆាំងបំពេញ និងកសាងគ្រួសារដោយមិនប្រកាន់ពូជសាសន៍ សញ្ជាតិ ឬសាសនាឡើយ ។ មនុស្សប្រុសស្រី មានសិទ្ធិស្មើគ្នាក្នុងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ក្នុងចំណោមអាពាហ៍ពិពាហ៍និងក្នុងពេលវេលាដែលចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

២. អាពាហ៍ពិពាហ៍និងអាមេត្រីត្រូវទៅបាន លុះត្រាតែមានការព្រមព្រៀងដោយសេរីនិងពេញលេញពីអនាគតប្តីប្រពន្ធ ។

៣. គ្រួសារជាអង្គភាពដ៏មួយ និងជាអង្គការមូលដ្ឋាននៃសង្គម ហើយគ្រួសារមានសិទ្ធិទទួលបានការការពារពីសង្គម និងរដ្ឋ ។

មនុស្សៗ ១. មនុស្សគ្រប់រូប ទោះតែម្នាក់ឯងក្តី ឬដោយរួមជាមួយអ្នកដទៃក្តីមានសិទ្ធិជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។

២. គ្មានជនណាម្នាក់ ត្រូវបានដកហូតកម្មសិទ្ធិ តាមអំពើមិត្តឡើយ ។

មនុស្សៗ ជនគ្រប់រូប មានសិទ្ធិសេរីភាពខាងការគិត សតិសម្បជញ្ញៈ និងសាសនា ។ សិទ្ធិនេះ រាប់បញ្ចូលទាំងសេរីភាពផ្ទាល់របស់គ្នាសាសនា ឬជំនឿ ព្រមទាំងសេរីភាពសម្តែងសាសនា ឬជំនឿរបស់ខ្លួនតែម្នាក់ឯង ឬដោយរួមជាមួយអ្នកដទៃជាសាធារណៈ ឬជាឯកជន តាមការបង្កាត់បង្រៀន ការអនុវត្ត ការគោរពបូជា និងការប្រតិបត្តិតាម ។

មនុស្សៗ មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការមាត់ដី និងការសម្តែងមតិ ។ សិទ្ធិនេះ រាប់បញ្ចូលទាំងសេរីភាពក្នុងការប្រកាន់មតិ ដោយគ្មានការប្រព្រឹត្តិព្រឹត្តិការណ៍ និងសេរីភាពក្នុងការស្វែងរក ការទទួល និងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និងព័ត៌មាននានា ដោយគ្មានព្រំដែន ទឹកដី ទោះតាមរយៈមេត្រាចយសម្តែងមតិណាមួយក៏ដោយ។